

شناسه	قانون- مقررات- رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۲/۱۱/۲۱
عنوان موضوع	بررسی چالش های ناشی از تاخیر در ارائه اسناد حمل به بانک عامل جهت رفع تعهدات ارزی		
مرجع طرح موضوع	انجمن کارگزاران گمرکی استان		
شرح موضوع	<p>یکی از شاخص های مهم توسعه و پیشرفت اقتصاد یک کشور میزان تبادلات تجاری با سایر کشورها می باشد که در صورت افزایش صادرات و ارزآوری هر چه بیشتر توسعه یک کشور بیشتر خواهد شد. لیکن در برخی موارد که بازگشت ارز به کشور اتفاق نمی افتد، کشورها اقدام به تدوین مصوباتی می شوند. در ایران نیز طی سال های گذشته با طرح موضوع عدم بازگشت کامل ارز حاصل از صادرات در کشور آیین نامه اجرایی رفع تعهدات ارزی موضوع تبصره (۶) بند (خ) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز تدوین شد. به موجب این مصوبات صادرکنندگان بایستی از طریق سامانه نیما نسبت به رفع تعهدات صادراتی ارزی خود اقدامات نمایند. لیکن در این خصوص مشکلاتی برای برخی فعالین اقتصادی پیش آمد. یکی از این موارد، چالش ایفای تعهدات ارزی در روش واردات در مقابل صادرات است. در این روش که صادرکننده و یا واردکننده غیر با ثبت سفارش در سامانه جامع تجارت، نسبت به تکمیل فرم های مربوط به صدور حواله ارزی و تامین ارز اقدام می کند، بایستی طی زمان مقرر اسناد حمل مرتبط با کالای وارده شده را به بانک ارائه می نماید تا حواله ارزی بسته شده و تعهدات ارزی ایفا گردد.</p> <p>متأسفانه در برخی موارد به دلایل مختلفی نظیر تاخیر در دریافت استعلام از استاندارد و بهداشت، پروسه قیمت گذاری، تغییر تعرفه و یا ارسال کالا به چند محل مختلف از سوی واردکننده و ... باعث می شود ترخیص کالا از گمرک در زمان تعیین شده انجام نگردد و در این شرایط با توجه به اینکه تایید حواله ارزی با شرط ترخیص کالا، همراه با تعیین مقدار وزن بار صورت می گیرد، علیرغم پرداخت حقوق و عوارض گمرکی در زمان تعیین شده، پرونده ها به تعزیرات معرفی می شوند و سپس جرایم اختلاف نرخ بین دو تاریخ رسید مالی و تاریخ حواله به واردکنندگان تحمیل می گردد.</p> <p>گفتنی است افرادی که مشمول پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز ناشی از تاخیر در ارائه اسناد حمل می گردد به کمیته ماده (۳) چهاردهمین مصوبات جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۱۰ ارجاع می گردند تا بر اساس تصمیمات این کمیته اقدامات لازم صورت گیرد. لیکن به دلیل برگزاری سه ماه یکبار این کمیته، مشکلات واردکنندگان به موقع مطرح نمی شود و در نهایت نتیجه لازم اتخاذ نمی گردد.</p> <p>بر اساس اعلام فعالین اقتصادی؛ پیش از سال ۹۵ هنگام ترخیص بار از گمرک، پشت پروانه وارداتی (برگ سبز) توسط گمرک با درج مقدار بار مهور می شد و در نهایت مهر مستهلک جهت تسویه به بانک ارائه می گردید. ولی در حال حاضر، بر اساس مقررات جدید بانک مرکزی؛ تاریخ استهلاك کوتاه از سوی بانک به عنوان تاریخ حواله تلقی می گردد و این در حالیست که تمامی حقوق و عوارض گمرکی توسط واردکننده خیلی پیشتر از تاریخ استهلاك کوتاه پرداخت شده است.</p> <p>در این خصوص نمایندگان حوزه بانک معتقد هستند: مشاهده رسید مالی به منزله ترخیص کالا نیست؛ چرا که امکان دارد علیرغم دریافت رسید مالی، کالا دارای ایراداتی باشد و مرجوع گردد. بر همین اساس بایستی ایفای تعهدات پس از خروج کالا از گمرک صورت گیرد.</p> <p>همچنین بر اساس تاکید نهادهای نظارتی، چنانچه بانک های عامل اقدام به خصوص مشتریان دارای تعهد ارزی ایفا نشده</p>		

^۱- تبصره ۶ بند خ ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز: کلیه صادرکنندگان کالا به خارج از کشور موظفند ارز مندرج در پروانه گمرکی یا معادل ارزی آن به سایر ارزها را به بانک مرکزی بفروشند و یا با تأیید بانک مرکزی نسبت به فروش آن به سایر اشخاص اقدام یا جهت تأمین ارز واردات کالای خود یا بازپرداخت بدهی تسهیلات ارزی استفاده نمایند. متخلف علاوه بر الزام به ایفای تعهد موضوع تخلف، به جرمه نقدی معادل یک پنجم موضوع تخلف و دو یا چند مورد از محرومیت های موضوع ماده (۶۹) این قانون محکوم می شود. در صورت عدم ایفای تعهد ظرف سه ماه از زمان ابلاغ حکم قطعی، معادل ارزش تعهد بر اساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی در زمان صدور حکم، به جرمه نقدی مرتکب افزوده می شود. تخلف موضوع این تبصره صرفاً در مواردی که ارزش موضوع تخلف بیشتر از سه میلیون (۳/۰۰۰/۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها باشد، می تواند با تحقق شرایط مربوط، مشمول عناوین سازمان یافته و حرفه ای موضوع این قانون قرار گیرد. در صورتی که عدم رفع تعهد موضوع این تبصره و تبصره های (۵) و (۷) با تشخیص مرجع رسیدگی به علت قوه قاهره (حادثه خارجی غیرقابل پیش بینی و غیرقابل دفع) باشد، محکومیت موضوع این تبصره ها اعمال نمی شود.

^۲- ماده ۳ مصوبات چهاردهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۱۰: تعیین و تخصیص سهمیه ارزی حوزه مسئولیت هر دستگاه به عهده کمیته ای با مسئولیت وزیر صنعت، معدن و تجارت و متشکل از سازمان برنامه و بودجه، وزارت امور اقتصاد و دارایی، بانک مرکزی، وزارت نفت، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود. توزیع ارز تخصیص یافته در حوزه مسئولیت هر دستگاه به عهده وزیر مربوطه خواهد بود.

<p>داشته باشند، ترک فعل محسوب شده و بعنوان متخلف به مراجع قضائی معرفی خواهند شد. از این رو بانک ها امکان مساعدت در خصوص پرونده ها را نیز نخواهند داشت.</p> <p>با عنایت به موارد فوق الذکر و استدلال به اینکه، هدف از تصویب قانون رفع تعهدات ارزی در راستای بازگشت ارز حاصل از صادرات می باشد و فعالین اقتصادی با هدف توسعه اقتصادی اقدام به تجارت و بازگشت ارز حاصل از صادرات می نمایند و در این راستا تمامی حقوق و عوارض گمرکی خود را نیز پرداخت می کنند، انتظار دارند چنانچه ایراد و مشکلاتی نیز در این حوزه پیش آید، دولت حمایت های خود را از آنها دریغ نکند و در خصوص معرفی به تعزیرات صرفا افرادی که اقدام به تخلف و قاچاق می نمایند به تعزیرات حکومتی معرفی گردند. نه فعالین اقتصادی که در این شرایط سخت اقتصادی با هزاران چالش اقدام به صادرات و ارزآوری به کشور می نمایند.</p>	
<p>رئوس ایرادات و مشکلات:</p> <p>۱. در برخی از موارد برخی از استعلامات استاندارد و بهداشت، تغییر تعرفه، پروسه قیمت گذاری و لزوم ارسال کالا به محل های مختلف و موارد دیگر که خارج از اختیار واردکنندگان می باشد باعث می گردد کالا در زمان تعیین شده از گمرک ترخیص نگردد و با عنایت به اینکه تایید حواله ارزی با شرط ترخیص کالا از گمرک با تعیین مقدار وزن می باشد، فعالین اقتصادی با عدم ایفای تعهدات ارزی مواجه شده و بر اساس قوانین و مقررات قاچاق کالا و ارز به تعزیرات معرفی می گردند و متحمل پرداخت ما به التفاوت نرخ بین تاریخ رسید مالی و تاریخ حواله می گردند. این در حالیست که واردکنندگان در زمان تعیین شده نسبت به پرداخت عوارض و حقوق گمرکی اقدام کرده است.</p> <p>۲. جلسات ماده (۳) مصوبات چهاردهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی هر سه ماه یکبار برگزار می گردد و با توجه به اینکه تصمیم گیری مابه التفاوت تاریخ رسید مالی و تاریخ توسط این کمیته نهایی می شود، لذا فعالین اقتصادی به دلیل طولانی شدن برگزاری این جلسات متضرر می گردند.</p> <p>۳. به دلیل تاکید ارگان های نظارتی و اعلام جرم علیه بانک؛ بانک ها امکان مساعدت در خصوص تاخیر ارجاع پرونده به تعزیرات را ندارند.</p> <p>۴. متاسفانه مسئولین و قانونگذاران در برخی از موارد بجای نگاه حمایتی به فعالین اقتصادی که در ارزآوری و توسعه اقتصادی کشور نقش مهمی ایفا می کنند، با تدوین مقررات دست و پاگیر باعث ضرر و زیان و از دور خارج شدن بسیاری از تجار از اقتصاد کشور می گردند.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور نمایندگان از با حضور نمایندگان از دادگستری استان؛ پلیس امنیت اقتصادی استان؛ اداره کل تعزیرات استان؛ شورای هماهنگی بانک های استان؛ گمرک تبریز؛ بانک ملت؛ بانک سامان؛ کمیسیون گمرک اتاق و برخی از فعالین اقتصادی جهت بررسی "چالش های ناشی از تاخیر در ارائه اسناد حمل به بانک عامل جهت رفع تعهدات ارزی" در محل اتاق بازرگانی تبریز به شرح ذیل تشکیل شد:</p> <p>مهرداد ایرانی، نائب رئیس کمیسیون گمرک و لجستیک اتاق: موضوع مطروحه نیاز به اصلاح قانون دارد. قبل از سال ۹۵ زمان ترخیص بار از گمرک، پشت پروانه وارداتی (برگ سبز) توسط گمرک با درج مقدار بار ممهور می شد. در نهایت مهر مستهلک جهت تسویه به بانک ارائه می شد. در زمان حال، بعد از گذشت یک روز از تخصیص ارز، در گمرک، ورودی مالی که سود، عوارض و... واریز می شود که در اینصورت هیچگونه بدهی مالی در گمرک نداریم. در روند انفورماتیک، بانک ها زمانی رسید مالی را مشاهده می کنند که وزن کالا قید می شود یعنی روز خروج کالا بر مبنای وزن مشاهده می شود. در بازه زمانی بین واریزی های گمرک و خروج کالا، بانک طبق شرایط و قوانین موجود موظف هستند به تعزیرات معرفی کنند. تعزیرات به رسید مالی روز پرداخت ورود نمی کند بلکه بر مبنای نوشتار مکتوب بانک عمل می کند و علاوه بر اینکه عین ارز داده شده را استرداد می کند دو برابر آنرا به عنوان جریمه لحاظ می کند. قبلا مستهلک شدن پروانه منوط بر روز واریزی بود ولی حالا روز واریزی حذف شده است و تاریخ مستهلک شدن پروانه (یعنی خروج کالا) اعمال می شود. در روند تجارت، تاجر با در نظر گرفتن منافع خود، با گمرک تسویه کرده و بار خود را به تدریج از گمرک خارج می کند.</p> <p>زمانی که سولار پمپ مبلغ خود را واریز کرده است در اظهارنامه ۵ درصد بوده است ولی در روند گمرک ۳ درصد مشاهده شده است</p>	<p>جمع بندی جلسات کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۸</p>

و در این زمان که گمرک مابقی پول را به آنها پرداخت می کند، بانک از این تاریخ می تواند مشاهده کند (در حالی که سولار پمپ ۵ ماه پیش واریز کرده بود). این مشکل انفورماتیکی است که به دلیل ناهماهنگی بقیه سازمان ها با گمرک به وجود می آید.

مورد دوم در رابطه با واردات در برابر صادرات است؛ زمانی که تجار یا تولید کنندگان از محل صادرات خود به واردات می پردازند هیچگونه ریال یا ارز از دولت اخذ نمی کنند. با اینکه ستاد تسهیل استان در پرونده درج کرده است که صاحب پرونده محق بر عمل است و هیچگونه سوء استفاده ای صورت نگرفته است در حال اینکه قوانین بانکی مشکل ساز می شود.

پرونده ای داریم که بعد از ثبت سفارش و تخصیص ارز، در حین بارگیری به دلیل کمبود فضا در کانتینر و آماده نبودن کل بار برای بارگیری، مقداری از آن بارگیری شده است. در واقع کل بار از گمرک خارج شده ولی کل آن بارگیری نشده است. بدلیل وقفه ای که ایجاد شده است پرونده به تعزیرات ارجاع داده شده است. صاحب کالا در عرض مدت زمان ۳۰ روز عین مبلغ را به تعزیرات پرداخت کرده اند. با این وجود، علاوه بر متضرر شدن صاحب کالا به دلیل تفاوت نرخ ارزی و ریالی، از سوی تعزیرات نیز جریمه لحاظ شده است. این مشکلات را در اتاق ایران نیز طرح کرده ایم، در استان نیز بصورت جمعی تصمیمی در این خصوص اخذ شود. پرونده ای داریم که واریزی گمرکی آن انجام شده ولی به مدت ۴ ماه با استاندارد به مشکل برخورد کرده است. با اینکه شرکت ها هیچگونه بدهی ندارند، تنها به دلیل اینکه رسید مالی آنها با یک هفته تاخیر صورت گرفته است، از سوی بانک به تعزیرات معرفی شده اند.

اسد کریمی، مدیرعامل شرکت گونی بافی تسوج: تاخیر یک هفته ای در تحویل مدارک بعلت کرونا یا در بازه زمانی جنگ اوکراین و روسیه صورت گرفته و ما دخالتی در این تاخیر نداشتیم و متحمل جریمه ۱۴ میلیارد تومانی شده ایم. (تسهیلات اخذ نکرده و از ارز نیمایی نیز استفاده نکرده ایم).

ابوالحسن زمانی، مدیرعامل شرکت سولار پمپ: در ابتدای اسفند سال گذشته حق گمرکی را پرداخت کرده ایم، پمپ آب وارد کردیم. ولی به دلیل به اشتباه تاییبی پمپ روغنی نوشته شده بود. پس از سه ماه پیگیری توانستیم ثابت کنیم کالای وارداتی همان پمپ آب است. به همین دلیل با یک هفته تاخیر ترخیص کرده ایم. بانک درخواست ثبت کلمه "رسید مالی" دارد ولی گمرک تاریخ ورود و ترخیص را ثبت می کند و این موضوع برای ما مشکل ساز شده است.

آسیه عقبائی، مدیر بازرگانی عقبائی: در زمان واردات، مقداری از کالاهای ما با مبلغ ناچیز معیوب شد و بارگیری انجام نشد. از بانک و تعزیرات درخواست مهلت بیشتری داشتیم. ولی قبول نکردند و رای صادر شد. بعد از گذشت ده روز از صدور رای، با بانک تسویه کردیم و رضایت بانک را به تعزیرات ارائه دادیم و اعلام کردند که پرونده به تجدیدنظر ارجاع داده خواهد شد. با وجود تسویه با بانک، برائت نشدیم و مشمول جریمه دو برابری نیز شده ایم.

علیرضا آذری، مدیرعامل شرکت تسهیل گران تجارت اندیش البرز: کالای خود را وارد کرده و هزینه های گمرکی را پرداخت کرده ایم. ولی به دلیل مشکلی که با استاندارد داریم و رسید مالی که بانک باید در سیستم انفورماتیک رویت کند، نداشتیم، به تعزیرات ارجاع داده شده است. اصولا پرونده ای به تعزیرات ارجاع داده می شود که سواستفاده مالی داشته باشد.

جواد بحری پور، معاون ارزی بانک ملی: طبق مقررات بانکی که از سوی بانک مرکزی تعریف شده است، اگر از نیما ارز خریداری شود، تاریخ تایید حواله در روز خرید (یعنی روزی که از نیما ارز خریداری می شود)، همان تاریخ حواله تلقی می شود. ولی در صورتیکه از ارز نیمایی استفاده نشود، تاریخی که کوتاه مستهلک می شود، روز حواله تلقی می شود. قرار بر این بود که صادرکننده ارز خود را به کشور بازگرداند ولی بجای اینکار با استفاده از ارز خود، کالا وارد می کنند. از این رو ثبت سفارش را انجام داده، نوع تامین ارز را مشخص می شود. در این شرایط بانک کوتاه اخذ کرده و مستهلک می کند که این تاریخ، تاریخ صدور حواله تلقی می شود. بیشتر مشکلات از کم اطلاعی واحدهای تولیدی است. در جدول پیوست (۸) و (۱۰) جلد یک مجموعه مقررات ارزی، تمام این موارد ذکر شده است. طبق این جدول، زمانیکه تاریخ حواله مشخص شد (از طریق خرید ارز از نیما یا استهلاک کوتاه)، واحدهای تجاری (غیرتولیدی) باید تا ۶ ماه اسناد حمل خود را درخصوص مواد اولیه و ... به بانک تحویل دهند. واحدهای تولیدی نیز باید تا ۹ ماه اسناد حمل خود را تحویل بانک دهند. اگر دستگاه و ماشین آلات بوده و دوره ساخت داشته باشد تا ۲۶ ماه مهلت دارند. باید در مهلت مقرر اسناد حمل خود را تحویل بانک داده سپس دو ماه مهلت دارند (یک ماه برای اخذ کد ساتا و یکماه برای کالا) تا از گمرک ترخیص شود. در چندین مورد اشاره شده است که ملاک ترخیص، تاریخ رسید مالی است. رسید مالی یعنی حقوق ورودی گمرک را واریز کرده و در گمرک ثبت می شود و زمانیکه کاربر اطلاعات را ثبت می کند ما امکان رویت آن را داریم (زمانیکه حقوق ورودی

گمرک را واریز میکنید حتما پیگیر تایید و ثبت ارزیاب باشید تا امکان رویت آن برای ما ایجاد شود. ولی مشاهده رسید مالی به منزله ترخیص کالا نیست چون امکان دارد کالا رسید مالی داشته باشد، ولی زمان خروج، گمرک اعلام کرده کالا به دلیل داشتن ایراداتی باید مرجوع شود. پس تنها به دلیل داشتن رسید مالی امکان رفع تعهد وجود ندارد. در مواردی دیده شده است که بعد از رسید مالی، گمرک اعلام کرده نیاز به اصلاح تعرفه دارد و کالا ۱۸ ماه در گمرک مانده است. زمانیکه در درب خروج وزن ثبت می شود ما می توانیم رفع تعهد کنیم. در ۳ ماه گذشته از ۸ نهاد (استانداری، اطلاعات، سپاه، وزارت امور اقتصاد و دارایی و...) به ما اعلام شده است که اگر یک روز تاخیر در معرفی به تعزیرات داشته باشیم محکوم به حبس هستیم. نامه فرمانداری: "پیرو بند (۳۰) مقرر گردید بانک های عاملی که هیچگونه اقدام به موقعی نسبت به آن دسته از مشتریانی که دارای تعهد ارزی ایفا نشده می باشند، انجام نداده و ترک فعل نموده اند به عنوان متخلف به مراجع قضائی معرفی گردد." در بسیاری از موارد از همکاران ما اطلاع دارند که کالا مشکلی نداشته و با تاخیر یک هفته یا ده روز ترخیص خواهد شد ولی مجبور هستند به تعزیرات معرفی کنند. حال اگر در مدت مقرر ۶ ماه و ۹ ماه قادر به ترخیص کالا نشدند تکلیف چیست؟ به تعزیرات معرفی شده سپس مشمول مابه التفاوت می شود. یعنی اگر اختلاف نرخ بین این دو تاریخ وجود داشته باشد باید مابه التفاوت آن پرداخت شود: نرخ ETS بانک در تاریخ روز حواله و در تاریخ رسید مالی (همان تاریخی است که حقوق ورود گمرک واریز شده است). کسی که مشمول مابه التفاوت می شود به کمیته ماده (۳) ارجاع داده می شود (برای واحدهای تولیدی تا ۱۸ ماه قابل تمدید است). تمام مواردی که به تعزیرات معرفی می کنیم جنبه حقوقی دارد و شامل جنبه کیفری نمی باشد (و مشمول جریمه دو برابری نمی شود). مگر اینکه ظن قاچاق وجود داشته باشد. (تبصره ۷) ذیل ماده (۲) مکرر قانون قاچاق کالا و ارز) در خصوص پرونده شرکت گونی بافی تسوج، قرار بر واردات دستگاه های نو بود و برای اینکار ۲۶ ماه فرصت داشتند. در بازه زمانی ۲۶ ماه واردات خود را انجام نداده و در آخرین لحظه در به دستگاه های مستعمل تغییر دادند. دستگاه های مستعمل دوره ساخت ندارند و مهلت ۹ ماهه لحاظ شد. در واقع عملاً بیش از ۱۸ ماه زمان برد، اگر ۱۸ ماه بود می توانستیم از کمیته ماده (۳) معافیت آن را اخذ کنیم (کمیته ماده (۳) بخشنامه بانک مرکزی است). تاریخ حواله سال ۹۷ بود و کالا در سال ۱۴۰۰ وارد شده است. بجای ۹ ماه، ۳ سال طول کشید و مشمول مابه التفاوت ۱۴ میلیارد تومانی شدند. کسانی که به تعهدات سال ۹۷ عمل نکرده اند با پرداخت ۵۵۰ تومان بخشوده می شوند. ولی ایشان باید ۱۲ هزار تومان پرداخت کنند و اعتراض ایشان در خصوص تخصیص جریمه ۱۴ میلیارد تومانی به حق است. در مورد شرکت سولار پمپ، تاریخ رسید مالی در مهلت مقرر انجام شده است، بعد از ۹۰ روز از سوی گمرک مبلغی به این شرکت عودت داده شده است و تاریخ ثبت این سند برای بانک به عنوان تاریخ رسید مالی مشاهده می شود. در اینصورت از طریق مکاتبه با گمرک، درخواست کنید تاریخ واریز حقوق ورودی را اعلام کند و از این طریق رفع تعهد صورت می گیرد. اگر ۷ روز تاخیر داشته باشد از طریق کمیته ماده (۳) قابل حل است و مشمول مابه التفاوت نیز نخواهید شد. در مورد موضوع بازرگانی عقبائی، اگر کالای خود را کمتر از مقدار وارد شده حمل کردند، می توانستند با اصلاح invoice خود به مقداری که کالای خود را حمل کرده و رفع تعهد آن را انجام دهند. (به دفعات مجاز به حمل کالای وارد شده هستید). سپس برای حمل مابقی آن اقدام کنید. ارجاع آن به تعزیرات و مشمول جریمه دو برابری توجیه ندارد و احتمالاً به دلیل دیگری است. واحدهای تجاری از طریق مشاوره با بانک ها و افزایش اطلاعات خود می توانند از بسیاری مشکلات پیشگیری کنند. به دفعات دیده شده است بعد از ابطال کوتاژ و رفع تعهد صادرات با اینکه ۹ ماه فرصت دارید ولی مبلغ آن را تا چند روز مانده به پایان مهلت پرداخت نمی کنید و به موقع نمی توانید کار را به اتمام برسانید. بحث استاندارد نیز در گمرک بسیار زمانبر است و کالا ۴ الی ۵ ماه در گمرک می ماند. بهتر است امکان کاهش این زمان وجود داشته باشد. بهتر است در قانون پیشبینی شده و به ما دستور داده شود که بعد از ثبت رسید مالی، تا تعیین تکلیف نهایی و خروج کالا از درب خروجی، به تعزیرات ارجاع داده نشود. در مواردی که صاحب کالا مجبور به مرجوع کالای خود شود باید در مهلت مقرر، معادل کالای خود کالای دیگری بدون انتقال ارز وارد کند. (در صورت نیاز می تواند از کمیته ماده (۳) مهلت ۱۸ ماهه برای واحدهای غیرتولیدی و ۱۲ ماه برای واحدهای تولیدی اخذ کند). در بسیاری از مواردی که به تعزیرات ارجاع داده و ظن قاچاق اعلام کرده بودیم، به تشخیص دادگاه ظن قاچاق وجود نداشت. حکم های مراجع قضائی برای ما قابل اجرا است و تایید آن را از بانک مرکزی اخذ کرده و اعمال می کنیم.

غلامرضا نیک عهد، سرپرست بانک سامان: در مواردی، کالاها به موقع وارد گمرک می شوند ولی بحث های استاندارد، قیمت گذاری و... امکان ترخیص کالا را نمی دهند. در اینصورت مشمول مابه التفاوت نرخ ارز می شود که پروسه طولانی دارد که در نهایت منجر به

تشکیل کمیته ماده (۳) می شود. این کمیته هر سه ماه یکبار تشکیل می شود نیاز است پروسه کوتاه تر شود و کمیته ماده (۳) هر یک ماه یکبار تشکیل شود.

مهرداد ایرانی؛ نایب رئیس کمیسیون گمرک و لجستیک اتاق: متأسفانه در برخی موارد، در فرایندهای اداری شاهد اعمال سلیقه کارکنان سازمانها هستیم. از طرفی سیستم انفورماتیک مسئولین گمرکی نیز زیر سوال رفته است چرا که زیرساختهای انفورماتیک آماده نبوده و با مشکلات عدیده‌ای مواجه هستیم. از این رو درخواست داریم فرایندهای اداری شفاف شده و ماموران دولتی انعطاف پذیر باشند.

حاجیه، صمدی، نماینده بانک ملت: در تکمیل فرمایشات آقای دکتر بحری پور، علت ملاک عمل قرار دادن تاریخ رسیده مالی این است که ۴ تاریخ در زمان دریافت اطلاعات جواز سبزی از سامانه، وجود دارد. تعدد تاریخهای ثبت شده باعث سردرگمی بانکها شده و هر کدام از بانکها یکی از تاریخها را ملاک عملکرد قرار می‌دهند. بنابراین بانک مرکزی به منظور ایجاد وحدت رویه، اعلام کرد که تاریخ رسید مالی به عنوان ملاک عملکرد قرار گیرد. هم‌چنین اعلام کرده است زمانی که بانکها دچار ابهام شدند از گمرک استعلام کنند. گمرک نیز صراحتاً اعلام کند که در تاریخ مشخص، کالای مشخصی از گمرک خارج شده است و صرف نظر از تاریخ رسید مالی، ملاک عمل تاریخ اعلام شده از سوی گمرک قرار خواهد گیرد.

در رابطه با تعزیرات نیز بانک مرکزی اعلام کرده است که اگر مرجع قضایی تشخیص دهد مشتری هیچ‌گونه تقصیری در این رویه نداشته حتی اگر کالا وارد نشده است، بانک بدون دریافت هزینه باید پرونده را مختومه اعلام کند منتهی به شرطی که وارد کننده مستندات محکمه پسند ارائه کند.

علی جاهد، معاون فنی حوزه نظارت گمرکات: مشکلات ناشی از ناآگاهی واحدهای تولیدی و فعالان اقتصادی است. سامانه طوری طراحی شده است که قبل از واردات کالا می‌توان در سامانه با ایجاد شناسه قبل از اظهار، تعرفه و اخذ و ارزش کالا نیز مشخص شود. در رابطه با ملاک عمل قرار گرفتن رسید مالی، یکی از مراحل فرآیند مذکور مربوط به صندوق بوده که باید پرداخت صورت گیرد. این مرحله در سامانه کاملاً مشهود بوده و نیازی به مکاتبه با بانک و هرگونه نامه‌نگاری وجود ندارد.

گاهی با مواردی روبه‌رو می‌شویم که متقاضی تمام پرداخت‌های مالی را انجام داده اما اقدام به ترخیص کالا نکرده است. علی‌رغم پیگیری‌های مکرر، متأسفانه هیچ‌گونه اقدامی از سوی متقاضی صورت نمی‌گیرد.

پیشنهاد می‌شود که دانش گمرکی در قانون قاچاق کالا به روزرسانی شود. در حال حاضر ثبت سفارش به عنوان مجوز مورد قبول واقع می‌شود که این امر موجب بروز مشکلات عدیده‌ای می‌شود که گریبان‌گیر فعالین اقتصادی خواهد شد.

مهرداد ایرانی، نایب رئیس کمیسیون گمرک و لجستیک اتاق: بر اساس صورتجلسه هیئت دولت، مورد ثبت سفارش به عنوان مجوز در حال بررسی بوده و در این راستا اقداماتی صورت خواهد گرفت. مورد بعدی در رابطه با تعیین ارزش کالا است. زمانی که متقاضی، نسبت به خرید کالا اقدام می‌کند و معیارهای مالی شرکت را نیز ارائه می‌کند، تعداد محصول را به منظور بهره‌مندی از مزایای ارز نیمایی بیشتر از تعداد واقعی اعلام می‌کند.

احمد محمدی عظیم، نماینده تعزیرات حکومتی: عدم وجود اطلاعات در پرونده‌هایی که توسط بانک به اداره تعزیرات ارسال می‌شود نیز باعث بروز مشکلات عدیده‌ای می‌شود. از تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۰ تا کنون هر گونه تخلف در پرونده ارزی بر اساس قانون قاچاق بررسی می‌شود. علاوه بر مضمون بودن پرونده به قاچاق، از ادامه فعالیت بازرگانی نیز منع می‌شود. اما تاکنون چنین اقدامی انجام نشده است. تقاضا می‌شود بانکها در زمان ارسال پرونده به اداره تعزیرات، ۳ آیتم معادل ریالی، ارزش ریالی و در نهایت زمان سررسید را نیز ارسال کنند.

همچنین خواهشمندم در زمان دریافت کارت بازرگانی تمام موارد به بازرگانان و صادرکنندگان آموزش داده شود. چرا که به دلیل عدم اطلاعات لازم و کافی متقاضیان مرتکب تخلفاتی می‌شوند که گاه‌آ خیر قابل جبران است.

محسن هاشم زاده، معاون قضائی دادگستری استان: سالیان سال مدیران و مسئولین دستگاه‌های اجرایی و سازمانها مکلف هستند چنانچه با تخلفی مواجه شدند، بر اساس تکلیف قانونی، اعلام جرم کرده و با آن برخورد کنند و یا به تعزیرات حکومتی گزارش ارائه کنند. محتوای فرمایشات عزیزان حاضر در جلسه حاکی از تأخیرهای ۷ روزه است. مراجع قضایی اعم از تعزیرات و دادسراها اگر چنانچه تنها مورد پرونده، تأخیر ۷ روزه باشد، حتماً با بررسی سوء نیت و ملاحظات لازم، ارفاق کرد و عدم اعلام جرم قابل توجیه

<p>خواهد بود. اما مدت‌های طولانی قابل اغماز نیست.</p> <p>اعلام جرم، تنها به دلیل داشتن تأخیر ۷ روزه؛ بعید به نظر می‌رسد. پیشنهاد می‌کنم به جهت تسریع در فرایند امور، با مرکزیت اتاق بازرگانی و یا دادگستری در قالب اقتصاد مقاومتی در محضر استاندار و رئیس کل دادگستری در این خصوص جلساتی برگزار شده تا واردکنندگان از باب اطلاع امور اداره استاندارد متضرر نشوند.</p> <p>هم‌چنین بر لزوم مشاوره و آموزش تأکید می‌شود. هرچند به صورت قانونی مرحله آموزش حذف شده اما خواهشمندیم به منظور جلوگیری از بروز هرگونه تخلف ناشی از عدم آگاهی، اتاق با مشاوره و آموزش به واردکنندگان در تمام حوزه‌های گمرک، اداره استاندارد و ... کمک کند.</p> <p>احمد محمدی عظیم، نماینده تعزیرات حکومتی: خواهشمندیم از این پس بانک‌ها، مبالغی که ارزش ربالی آن‌ها بیش از ده میلیارد تومان است به دادگستری ارسال کنند. هم‌چنین ثبت در سامانه انبارها و سامانه تجارت حتماً مورد توجه بازرگانان واقع شود.</p> <p>سرهنگ عزیزیان، رئیس اداره مبارزه با قاچاق پلیس امنیت اقتصادی استان: یکی از وظایف پلیس امنیت اقتصادی مبارزه با قاچاق کالا و ارز می‌باشد. به خصوص که در حال حاضر اولویت مسئولین و مقامات کشوری مبارزه با قاچاق کالا و ارز می‌باشد.</p> <p>پلیس امنیت اقتصادی با تشکیل هر پرونده ارزی با موضوع مضمون به قاچاق مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این میان تصمیم‌گیرنده نهایی، مقام محترم قضایی و تعزیرات می‌باشد. که منجر به براءت خواهد شد.</p> <p>سهل انگاری و عدم پیگیری و عدم اعلام به موقع، منجر به تشکیل پرونده‌های قاچاق شده که در نهایت منجر به برخی محرومیت‌ها برای صادرکنندگان و واردکنندگان می‌شود.</p> <p>نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: عدم آگاهی برخی بازرگانان باعث بروز برخی مشکلات شده است اما باید به این نکته توجه کرد تا زمانی که آموزش الزامی نشود، آموزش اتاق به دلیل اختیاری بودن مثر نخواهد بود.</p> <p>نحوه عدم شرایط احراز صلاحیت برای کارت بازرگانی که کلاً از فرایند صدور کارت حذف شده است، در آینده باعث مشکلات عدیده‌ای خواهد شد. این موضوع از طریق شورای گفتگوی استان پیگیری شده است. خواهشمندیم با پیگیری از طریق مراجع مختلف اعم از دادگستری، امنیت قضایی و تعزیرات در تسریع امور نقش موثری ایفا کنند.</p> <p>هم‌چنین با توجه به شرایط اقتصادی و وجود تحریم‌ها، برای واحدهای تولیدی و بازرگانی، بازه زمانی بیشتر لحاظ شود و اینکه الزامی شدن آموزش مطمئناً مثر نخواهد بود.</p>	
<p>۱. به منظور حمایت از فعالین اقتصادی پیشنهاد می‌گردد؛ پرونده‌های دارای رسید مالی گمرکی تا تعیین تکلیف نهایی و خروج کالا از گمرک، از سوی بانک به تعزیرات معرفی نگردند.</p> <p>۲. به منظور تسهیل گری در امر بررسی پرونده‌های ارجاعی به کمیته ماده ۳ ارزی، جلسات این کمیته بصورت ماهانه برگزار گردد.</p> <p>۳. ارگان‌های نظارتی با نگاه حمایتی به فعالین اقتصادی استان، مساعدت‌های لازم در خصوص پرونده‌های مربوط به ایفای تعهدات ارزی تجار استان در دستور کار خود قرار دهند.</p> <p>۴. به منظور جلوگیری از طولانی شدن پروسه ترخیص کالا از گمرک، اداره کل استاندارد، معاونت بهداشت و درمان و علوم پزشکی تبریز، گمرک استان دستورات لازم در خصوص پاسخ دهی هرچه سریع‌تر استعلامات در پروسه ترخیص کالا به نمایندگان ذیربط اعلام نمایند.</p> <p>۴. به منظور آگاه‌سازی فعالین اقتصادی در زمینه‌های ارزی؛ اتاق بازرگانی با همکاری شورای هماهنگی بانک‌های استان نسبت به برگزاری کلاس‌های آموزشی و مشاوره اقدام نمایند.</p>	<p>پیشنهادات</p>
<p>۱. مصوبات چهاردهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۱۰؛</p> <p>۲. مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی؛</p> <p>۳. قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز با اعمال اصلاحات ۱۳۹۴</p> <p>۴. آیین‌نامه اجرایی رفع تعهدات ارزی موضوع تبصره ۶ بند خ ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز؛</p> <p>۵. نامه شماره ۱۰۴-۱۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۵ انجمن کارگزاران گمرکی استان خطاب به دبیرخانه شورا.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتیبان</p>